

JUSTITICIA SOCIAL

PREU:
15 CTS.

La dimissió dels ministres liberals anglesos és la mort civil de MacDonald

ORGAN DE LA UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

La Catalunya nova

Ja tenim l'Estatut! Aquest és el crit de joia del poble català en aquests dies, crit i joia als quals nosaltres, socialistes, ens hem sumat francament. Heus ací l'instrument que ha de forjar la Catalunya nova!, ha estat l'altre crit unànime de tots els sectors polítics catalans, entre els quals no hem faltat nosaltres.

Però compte amb els unanimitats! Tots volem una Catalunya nova, però tots la volem diferent. Serà precisament en la definició d'aquesta novetat desitjada que els diversos camins polítics, per un moment reunits en una cruïlla històrica, iniciaran la divergència i nosaltres retrobarem la nostra ruta magnífica i solitària al final de la qual trobarem materialitzat l'ideal que ens hem forjat de la nostra Catalunya. Una Catalunya totalment col·lectivitzada, en la qual la propietat privada quedarà limitada a una esfera estrictament familiar i on les activitats econòmiques no tindran altra finalitat que la de satisfer les necessitats vitals del poble. Una Catalunya òrfena de patrons, de marxants, d'especuladors, d'usurers, d'intermediaris i plena i rica només d'un poble honest i laboriós, organitzat íntegrament en tots els aspectes de les seves necessitats econòmiques i formant una sòlida i autèntica democràcia, refractària a tota infiltració estranya als seus principis essencials de justícia i de llibertat.

Utopies? No, confiança en les nostres pròpies forces i en

els nostres mitjans. A Catalunya s'acostuma a tenir una idea simplista i ingènua del socialisme; per a molts, socialisme és sinònim d'un Estat monstruós que abassega la totalitat de les activitats individuals i que anorrea totes les llibertats. Aquest concepte, que potser en un moment de la història s'ha acostat a la realitat de les idees, avui ha quedat superat per les noves adquisicions que la doctrina socialista ha recollit aquests darrers temps en el camp de l'experiència. Avui dia el socialisme és un moviment de perfecció econòmica que s'imposa de dia en dia al defectuós i inconsistent sistema capitalista i que implica — i aquest és el seu valor suprem — un moviment d'alliberació i de justícia social. Els mètodes burgesos no faran de Catalunya altra cosa que una imitació matussera de tantes nacions corrompudes i decadents que hi ha pel món. Els nostres mètodes donaran a Catalunya aquella novetat autèntica i peculiar, aquella fortitud, que només el socialisme pot infondre a una col·lectivitat.

I ara, el poble català que tríf.

PAPUS

Confesso la meua estranyesa davant l'enrenou que produeix l'aplicació de la llei d'Associacions professionals del 8 d'abril d'enguany.

He repassat l'esmentada llei cercant el papu que tant té esperats determinats elements i amb bona fe que no l'he sabut trobar, potser perquè per als que ens hem acostumat a comportar-nos d'acord amb les disposicions legals no constitueix cap novetat el fet que d'una manera enèrgica i segura s'ordeni que *tothom* compleixi. És més. Nosaltres sempre ens havíem sentit irritats perquè la llei, temps era temps, tinguéssim certa especial elasticitat i que mentre per a uns la més mínima transgressió era motiu de punicions severíssimes, per a d'altres, com ara les associacions de freres i monges, fos tolerada la constant transgressió d'aquella i encara per postres se'ls eximis d'una pila més d'obligacions respecte a l'hisenda, innates al legalisme que s'imposava.

La meua sorpresa encara és més extraordinària si rumio per tal de veure si realment és necessari que per a les associacions de tota mena existeixi un règim legal especial. Com més hi penso, més em dono compte que no té cap particularitat que a tot arreu hom vulgui conèixer les activitats de les societats i quin ús o abús fan aquests organismes de les llibertats que concedeix la legislació dels respectius països.

Enlloc del món trobareu una excepció en aquest ordre.

Tingui's present que no discuteixo els encerts o desencerts del legislador ni la severitat o flexibilitat de la llei, sinó el motiu de tants crims i de tant soroll.

(Continua a la pàgina 4)

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria

Rambla Santa Mònica, 25
Dimarts, 4, a les 10 del vespre

Conferència de Manuel Serra i Moret sobre el tema La nova Catalunya

Prou "Segadors"!

Aquesta fou l'exclamació que va sortir dels nostres llavis diverses vegades, quan oïem, aquests darrers dies, en ocasió de l'arribada dels parlamentaris catalans i de l'homenatge a Rafel de Casanova, els cants abrindats dels ciutadans avarats de patriotisme.

Justifiquem que el poble cerqui una expansió del seu entusiasme arborat, a través dels cants. Allò que nosaltres, ni ningú que tingui dos dits de front, no pot justificar, és que aquests cants constitueixin una ofensa per a algú.

I cantar avui *Els Segadors*, a més d'ésser una temerària inoportunitat, és una greu ofensa als germans espanyols. Imaginem per uns moments que l'Estatut no fos aprovat encara, o que l'homenatge a Rafel de Casanova s'hagués escalgut en una data anterior a l'aprovació de l'Estatut.

Quin rebombori no s'hauria armat! Ja ens imaginem els Villanova, Fanjul i companyia aprofitant l'oportunitat única, per a demostrar als espanyols de l'altra banda de l'Ebre, a través de la Premsa, del míting i del mateix Parlament, com els catalans sentíem, avui encara com dos cents anys enrera, el mateix odi secular contra tots els ciutadans de la resta d'Espanya. I això avui ja no és possible, no ha d'ésser-ho.

Bon cop de falç! No, ja n'hi ha prou d'aquest color! El nostre deure, avui, és enterrar dins l'arxiu històric i folklòric aquells cants que com *Els Segadors* porten dintre seu essència agressiva, apta per a despertar la indignació en l'esperit dels pobles germans i l'afany de venjança.

Ja ha passat a la història l'hora dels odis destructors!... Som en els moments de l'aproximació constructiva.

Si voleu cantar, feu-ho, però canteu cançons de germanor, cançons d'acostaments i col·laboracions.

Del 14 d'abril de l'any passat ençà, han dit els intel·lectuals i polítics nostrats i hem repetit a centenars de vegades, fins a la sacietat, els ciutadans tots, que la nostra ambició era no solament aconseguir l'alliberament de Catalunya, sinó també el d'Espanya. I aquells, adreçant-se als no catalans que acudien a escoltar les seves veus alliberadores, els tractaven com a germans.

Germans de València! Germans d'Aragó! Germans d'Andalusia! Quantes vegades no hem sentit aquestes simpàtiques paraules en mítings i conferències! Quantes vegades no les hem vistes reproduïdes en diaris, setmanaris i revistes!

I després d'haver fet néixer en els cors dels no catalans la il·lusió que els nostres odis i els nostres afanys de venjança s'havien extingit en veure com era comprès el nostre insoluble problema, i que aquesta animadversió i antipatia s'havien convertit en simpatia i amor, cantem a tota veu *Els Segadors*

Parlem-ne, de l'Azaña

Les nostres paraules desenrotaran en el cor general d'elogis que aquests dies s'aixeca a Manuel Azaña, però no podem contenir-les, i correrem el risc de passar per exhibicionistes.

La nostra sinceritat i la nostra serenitat ens obliguen a fer certes objeccions a la personalitat política d'Azaña; no volem semblar oportunistes en el sentit pejoratiu del mot. És segur que d'ací uns mesos ens trobarem en front d'Azaña; això és tan evident que no sabríem com justificar un canvi radical de posició respecte ell, si avui féssim cor als elogis incondicionals i sense mesura que li són dedicats.

Ens plau reconèixer en Azaña un dels més grans estadistes que mai hagi tingut Espanya, i que pocs polítics republicans podrien satisfer-nos fins al punt que ho ha fet Azaña, que ha realitzat, amb la col·laboració dels ministres socialistes, algunes obres de caràcter revolucionari i de tendència socialitzant; esperem, encara, que Azaña ampliarà la seva política renovadora. Però Azaña, fet i fet, no és més que un polític burgès i per tant el seu programa revolucionari és de poca envergadura; és un programa que si la situació política del país li permet treballar amb certa llibertat, quedarà realitzat d'ací uns mesos, i aleshores Azaña es dedicarà a consolidar l'obra realitzada, és a dir, esdevindrà

conservador; un conservador, és clar, que no representarà ni defensarà els egoïsmes de la classe fins avui anomenada conservadora, perquè aquesta classe lluitarà per destruir l'obra azañista; el conservadurisme d'Azaña consistirà en la defensa de la seva construcció revolucionària. En aquesta defensa nosaltres serem al costat d'Azaña, però nosaltres no ens podem limitar a aquesta defensa; nosaltres seguirem lluitant contra el règim econòmic capitalista i aleshores ens trobarem en front d'Azaña.

Les nostres reserves a la política d'Azaña no es limiten al futur; de la seva política actual ens desplaça el bel·licisme de la seva obra al ministeri de la Guerra i de les seves manifestacions com a ministre del ram.

Ha fet unes reformes que no es traduiran en economies ni en una depuració, en quant a sentiments, de l'oficialitat. Totes les reformes tendeixen a dotar l'exèrcit d'una eficiència de la qual sembla que estava mancat. Posats a suportar la nafra d'un exèrcit, es trobarà, potser, lògica la pretensió que aquest exèrcit sigui eficient; però a nosaltres no ens pot semblar bé cap mesura encaminada a aconseguir-ho, si aquesta mesura significa dependre, i això és el que pretén Azaña, un gratat de milions en material de guerra mentre hi hagi al país gent sense feina, obrers que es fan vells o s'inutilitzen i resten sense mitjans de vida, etc., gairebé desconegut el que és assistència social i en un estat rudimentari la instrucció pública.

I molt menys ens pot semblar bé aquesta mesura quan la reforma es fa, no amb un propòsit defensiu, sinó agressiu, cosa que Azaña ha dit d'una manera explícita: "En cas d'una nova guerra, Espanya no pot passar per la vergonya de romandre neutral com passà l'any 1914."

Això Azaña ho ha dit diverses vegades i molt poca gent hi ha fet el comentari adequat.

Per a nosaltres, socialistes, la vergonya consistiria a intervenir en una guerra i en no haver fet tot el que fos possible per a evitar-la.

Azaña, polític burgès, potser aconseguirà declarar una guerra; però si el cas arriba, el proletariat lluitarà contra Azaña i contra qui calgui per impedir-la.

JOSEP MIRET

VICENÇ RIERA

Unió Socialista de Catalunya
Secció Districte IV
Alt de Sant Pere, 29, Pral.

DIUMENGE, 2 d'octubre,
a les onze del matí

Gran Míting

tractant el tema general

"La missió de la U.S.C. a la nova Catalunya"

Oradors:

RAMON JOVÉ BRUFAU

JOSEP SANTALÓ

JOAN FORMENT

F. ROSSELL MONTANÉ

Companyes, assistiu-hi!

Revisió del Socialisme

LA TEORIA DEL VALOR

Ara més que mai—al capdavant d'una crisi econòmica i política que ha demostrat, entre altres coses, la inconstància i la ineficàcia de la majoria dels mètodes emprats per la classe obrera—cal emprendre a fons una revisió del socialisme. Els principis i la tàctica de la Unió Socialista de Catalunya ja constitueixen en certa manera un aspecte d'aquesta revisió iniciada fa uns quants anys. Però cal profunditzar i generalitzar aquesta acció, analitzant cadascun dels grans principis que ha sustentat fins ara l'actuació socialista internacional per tal d'aprofitar d'ells tot allò que ens sigui útil i rebutjar tot allò altre que no té més valor que el de la història, única manera que la nostra tàctica estigui d'acord amb els principis.

Un dels principis capitals del socialisme modern és la teoria del valor, sobre la qual s'ha volgut fer basar tota l'actuació del moviment obrer d'aquests darrers decennis; modernament, però, s'ha vist que les condicions econòmiques i àdhuc la mateixa tàctica obrera desmentien aquell brillant principi marxista del qual molts se senten encara tan gelosos.

B. Montagnon, company francès, interpreta admirablement—en el capítol que reproduïm del seu llibre *Grandeur et Servitude Socialistes*—el pensament socialista actual sobre les modificacions que cal introduir en aquest punt essencial de la doctrina marxista.

I

Es coneguda la teoria del valor, considerada com una descoberta capital de Karl Marx. Jaurès la precisa així:

"Vosaltres sabeu que els objectes creats per la producció capitalista esdevenen, en el mecanisme social, valor de canvi i que el valor respectiu dels productes és mesurat per la quantitat de treball humà que és socialment necessària per a la producció d'aquestes mercaderies. Són les quantitats de treball humà normalment incorporades en els productes el que determina la relació de canvi d'aquests productes, i si el capitalisme realitza un profit és perquè ell sols dona als assalariats, sota la forma d'un salari, una part del valor del treball incorporat per ell a aquest producte. El capitalista reté una part del treball incorporat per l'assalariat, pel treballador, a la mercaderia, i és aquest *super-treball* el que constitueix el principi essencial del profit capitalista."

Aquesta teoria sembla simple i clara.

Ha pogut ésser justa en el moment que Marx veia sorgir el capitalista naixent. Però anem a demostrar que ja no ho és avui dia.

* * *

Algú, potser, ens demanarà la raó d'aquesta polèmica teò-

El fulletó de "JUSTÍCIA SOCIAL"

En aquest número comencem a publicar en forma de fulletó el magnífic "Assaig sobre la Democràcia", de Bernard Shaw, que forma el prefaci de la seva obra teatral *El carro de les pomes* i que constitueix, en forma d'agudes observacions i de pensaments originalíssims que encisaran els nostres lectors, una de les aportacions més serioses que darrerament s'han fet a l'estudi dels complexos problemes que comporta l'establiment d'una autèntica democràcia, de la democràcia socialista.

A aquest fulletó seguiran altres estudis polítics i econòmics que anirem oferint successivament als nostres lectors per tal de contribuir a llur formació socialista i a la millor eficàcia de la nostra actuació.

rica. ¿Quina importància pot tenir aquesta discussió de principi?

Anem amb compte! Ens trobem amb una de les fonts de les fórmules sacramentals amb les quals els nostres doctrinaris tenen lligat el socialisme modern.

És d'aquesta teoria del valor que s'ha fet derivar la famosa llei dels salaris—lleï d'aram que en deia Lasalle i que pretén que l'obrer sols rep en salari allò que li és absolutament necessari per a subsistir i reproduir-se—, lleï falsa, desmentida per l'evolució econòmica actual (1).

És partint d'aquesta teoria que Léon Blum—malgrat tot, home ple d'esperit i de mesura—semblava condemnar tot augment de producció quan exclamava al Congrés d'Huyghens: "Multiplicar les riqueses sols conduirà a multiplicar la iniquitat", fórmula terrible

(1) El llibre d'on he estat extret aquest ass. 12 fou publicat en 1929, quan encara no s'havia iniciat la depr. sòcio econòmica actual. De totes maneres, malgrat la paràlisi que ha sofert l'evolució econòmica i les aparents o momentànies contradiccions que se li poden objectar, aquesta afirmació cal que se la tingui en compte com es prova en el mateix ass. i com es provarà a l'ass. que la situació econòmica es restableixi.—N. del T.

que rebutja tot progrés tècnic i de la qual mostrarem l'error.

És d'acord amb aquesta teoria, encara, que cada dia se'ns està dient: "No fer res abans de la Revolució que suprimirà la "plus vàlua capitalista."

És per això que ens cal anar al fons de la qüestió.

* * *

Formularem tot seguit la nostra conclusió: en els països industrials avançats, els únics que ens interessin, puix "mostren als altres la imatge de llur propi esdevenidor", la teoria del valor ha deixat d'ésser justa.

En efecte, afirmem:

1. El valor comercial d'un producte no és mesurat per la quantitat de treball humà que s'hi ha incorporat.

2. El benefici capitalista sols té una relació llunyana i variable amb els salaris pagats.

¿Com es determina el valor comercial d'un producte? S'elabora el preu de cost i s'hi afegeix el benefici i s'obté el preu de venda.

¿De què està constituït el

preu de cost? Dels salaris, de l'amortització del capital, de l'interès del capital compromès, de les despeses generals, dels impostos i d'alguns altres capítols menys importants.

¿Quina és la proporció dels salaris amb relació al preu de cost? Aquesta proporció és variable segons les indústries. En l'artesanat i la petita indústria, aquesta proporció pot arribar a ésser del 70 al 80 per 100. En certes indústries molt mecanitzades, no passa del 5 per 100.

Aneu a visitar una de les nostres grans fàbriques d'electricitat i no hi veureu més que alguns obrers en edificis immensos. Penetreu en aquestes monstruoses fàbriques alemanyes de productes químics i fareu centenars de metres sense trobar un home. Tant ací com allà, la proporció del salari és ínfima.

Però prenguem una indústria determinada, que fabriqui un producte determinat.

Ací, també la proporció del salari amb relació al preu de cost és variable.

El salari afectat al producte

correspon al treball humà incorporat. I aquest treball varia segons el material emprat i l'organització tècnica de la fàbrica. Una peça d'automòbil, d'un valor fixat, demana quatre hores de treball en una casa ben equipada; en una altra fàbrica menys ben organitzada calen set hores per a produir-la.

El desenrotllament industrial modern tendeix a reduir el treball humà i en la corba dels preus es constata d'any en any la disminució del factor salari i de l'augment del factor utilitatge.

Així, doncs, relació variable en una indústria i relació variable segons les indústries. I en resum es pot dir:

Els salaris—això és, el treball humà—sols intervenen en els preus cost en una proporció variable que disminueix constantment.

El primer element del valor comercial no pot, doncs, ésser mesurat pel treball humà incorporat.

B. MONTAGNON

L'onze de setembre, encara

En el penúltim número de JUSTÍCIA SOCIAL (17 de setembre) s'insereixen unes ratlles del company J. Muntané, en les quals contradí el meu article publicat en el número del dia 10 sota el títol "11 de setembre de 1714". Segons l'esmentat company, jo em feia ressò d'una errònia interpretació de la ideologia de les víctimes d'aquella data, a les quals anomena màrtirs de les llibertats de Catalunya.

S'equivoca el company Muntané, i vaig a provar-li-ho amb textos del propi historiador anglès Macaulay que ell cita i d'algun altre historiador, que he triat ben xovinista, a favor del suposat màrtir.

Les afirmacions contingudes en el meu article les concreto avui en la forma següent:

a) Els barcelonins de 1714 no lluitaven per la llibertat de Catalunya, sinó per una baixa qüestió dinàstica.

b) La casa d'Àustria, que els catalans defensaven, era la que, ja abans de la guerra de Successió, havia destruït gairebé totes les llibertats catalanes.

c) Els catalans acabaren de perdre llurs llibertats per haver-se sublevat a favor de Carles d'Àustria contra Felip d'Anjou.

d) Les promeses de Carles d'Àustria de reconèixer les llibertats catalanes no podien merèixer cap crèdit i els nostres avantpassats es deixaren enganyar i precipitaren la ruïna de Catalunya.

Macaulay, en el seu "Assaig sobre la història de la guerra de Successió", sembla que sols es proposi justificar l'actitud d'Anglaterra quan féu la pau amb la casa de Borbó, perquè

dedica llargs paràgrafs a admirar francament la pau d'Utrecht, i conclou afirmant que el seu país "no podia ni devia fer altra cosa que acabar la guerra sense exigir que Felip renunciés a la corona d'Espanya".

D'altra part, tracta despectivament l'arxiduc Carles, i dels catalans només en diu que es deixaren enganyar per aquest, que "va saber moltosament aprofitar-se de la gelosia dels catalans contra els habitants de Castella i va guanyar-los a la causa de la casa d'Àustria amb la promesa de retornar-los les antigues llibertats".

Enlloc més no parla Macaulay de llibertats catalanes ni de lluita per aquestes llibertats, que va prometre Carles com una maniobra per a atreure's els catalans. Ens diu, en canvi, que els primers prínceps de la casa d'Àustria, a la qual Carles pertanyia, foren els que van atacar i destruir, gairebé enterament, les institucions de Castella i Aragó, que havien fet d'Espanya la primera nació del món a finals del segle XV i principis del XVI.

No sé veure la importància de l'historiador Macaulay com a prova de la ideologia dels catalans que moriren en 1714.

En canvi, he triat un historiador català, Antoni Aulèstia, tan xovinista que empra la fraseologia patriòtica a tot drap i tot són opressions, i abolicions de llibertats i, àdhuc, tergiversa el text de la solemni protesta feta el mateix dia 11 de setembre per les autoritats de Barcelona, en decidir la capitulació, per a poder-la anomenar sagrat testament de les llibertats patriques.

Doncs bé: entre la llarga i truculent descripció del setge de Barcelona hi ha els següents paràgrafs que copio literalment:

Vol. II, pàg. 424.—"Sols podem atribuir al vertader fanatisme que per Carles sentien molts catalans, el que davant d'aquests fets (la marxa de l'Emperadriu i el tractat d'Utrecht), en lloc de desenganyar-se continuessin confiant fins a arribar al darrer extrem. Això prova... que la fatal tendència a donar al monarca més importància en l'organisme de la nació catalana, que no li havien atribuït les generacions anteriors, fou la causa principal de la pèrdua de les nostres llibertats."

Pàg. 428.—"La resolució de la ciutat (presa en les Corts de 30 de juny de 1713), de desafiar Espanya i França juntes) es manifestà en contestar el dia 29 de juliol a la intimació de rendir-se, dient que continuaria les hostilitats per a guardar la innata fidelitat a son Sobirà."

Pàgs. 438 i 439.—"Tant dintre del Consell com en la Diputació existien dues tendències... el Consell, que era el qui representava l'element més genuïnament popular, s'inclinava a escoltar l'enemic... i la Diputació, i més que tots els del Braç Militar, eren els acèrrims partidaris de continuar la resistència (es parla del dia 4 de setembre.) Això podria explicar-se atenent que, en l'esperit patriòtic que a tots per igual animava, hi entrava més, en el possible, la idea de la utilitat comú, que feia buscar l'alivi de situació tan anguniosa; i, en les classes altes, el monarquisme cavalleresc i l'austriacisme a tota ultrança, que no atenia més

que a portar la defensa a l'últim extrem, sense mirar les conseqüències."

Pàg. 452.—"Hi ha un curiós incident que prova la idea que hem exposat diferents vegades sobre els perjudicis que ocasionà a la pàtria catalana sa excessiva afeció a la persona d'un monarca determinat. Estant el conseller Felip de la Penya a la Casa de la Ciutat, la nit del 11 al 12 de setembre, en conversa amb dos religiosos, expressant son dolor per l'estat desesperat de Barcelona, digué les següents paraules: "Oh, Ciutat la més infelicit, a quin estat l'ha reduït la idolatria per Carles III. Ara sofreixes el càstig de la justícia de Déu."

* * *

Queden demostrades les meves afirmacions i puc oferir al company Muntané testimonis de molts historiadors—per no dir de tots— que les recolzarien a bastament. Quant a la dita famosa de l'ambaixador anglès, l'any 1919, no la conec i no puc dir-ne res; era potser una frase de circumstàncies que no pot merèixer la immortalitat.

Abans d'acabar, però, uns mots.

La finalitat del meu article del dia 10 de setembre era la de batejar amb una dutxa freda l'entusiasme patriòtic—no patriòtic—de l'onze de setembre d'enguany.

Les glòries històriques basades en fets de guerra són sempre sospitoses i cal aplicar-les-hi una crítica severa. Amb el ben entès que, àdhuc quan ens semblin indiscutibles, no n'hem de fer gaire cas i és preferible arreconar-les a la cambra dels mals endreços.

R. FOLCH I CAPDEVILA

Per què he ingressat a la U. S. C.

Tots els homes que es preocupen pel benestar dels treballadors i que tenen ideals d'emancipació proletària cerquen els mitjans que creuen més fàcils per tal d'arribar a la fita de llurs aspiracions. En les lluites entre el proletariat i la burgesia veiem episodis de veritable abnegació i d'un admirable heroisme entre alguns anarquistes. A França foren els anarquistes els que més es distingiren en llur entusiasme per a crear la C. G. T., i fins i tot molt temps després exerciren una gran influència en el si de l'organització obrera francesa, que inicià l'era del sindicalisme revolucionari. Poc a poc, però, perderen aquesta influència i avui, a França, els anarquistes es veuen reduïts a una limitadíssima acció de grup sense cap ressò dins els sindicats.

A Espanya, els anarquistes crearen la C. N. T., i aquest organisme obrer tingué una força i un control sobre els treballadors fins que la F. A. I. no arribà a apoderar-se dels Comitès centrals, de les Juntes dels sindicats i de les Redaccions i de llurs publicacions.

Prenent tan sols l'exemple d'aquests dos països n'hi ha prou per a deduir que, si bé l'ideal anarquista pot ésser un ideal de redempció humana que amb els anys pot arribar a fer desaparèixer les classes socials que avui es disputen per a obtenir cadascuna millors beneficis i menys fatigues en la lluita per la vida, no és en canvi un mètode de lluita eficient dins les organitzacions obreres.

L'anarquisme com a tàctica no pot acceptar-se; una organització obrera regida per uns principis anarquistes va irremissiblement al fracàs. Perquè ens trobem que un anarquista pur no pot conspirar en contra d'un règim, sinó en contra de tots els règims, i, per tant, no pot acceptar cap llei, ni cap comunitat amb els poders constituïts, com tampoc pot ni deu haver d'anar a presentar als Estatsuts de cap societat a qualsevol autoritat constituïda. I aleshores ens trobem o que deixen d'és-

ser anarquistes els dirigents d'una organització legalitzada, o que l'organització anirà perdent el seu caràcter d'organització de masses per a convertir-se en un agrupament molt reduït, cada vegada més reduït, d'homes units per llaços d'afinitat; en una paraula: en un grup anarquista. I des del grup anarquista sí que es pot fer propaganda anarquista. Ningú no hi té res a dir. També pot fer-se propaganda anarquista, tant com comunista, republicana o socialista, dins els sindicats obrers, però no mai aprofitar-se d'ocupar càrrecs de responsabilitat per a fer la susceptibilitat d'altres afiliats, no permetent la lliure exposició d'idees als afiliats que no pensen com els del grup que accidentalment regeix el sindicat.

L'anarquista, des del grup, pot prendre com a punt de partida, per a totes les seves, envestides en les lluites contra el capitalisme i l'Estat, un punt de vista purament ideològic. Té prou arguments. Però no en canvi des del sindicat. Al sindicat hi van els treballadors portats per les seves necessitats econòmiques. I el dirigent del sindicat que oblidia les necessitats més apremiants dels treballadors per a enfilarse per les branques enlairades del seu ideal, produeix un mal al pària que confia en el sindicat per a resoldre qüestions que ell considera d'urgent solució.

El determinisme econòmic és el que mou el món en totes les seves lluites, i el treballador cau dins d'aquesta influència poderosíssima. No es pot negar aquest fet sense negar l'evolucionisme.

Les organitzacions obreres escapen al control dels anarquistes per no saber comprendre que el grup és una cosa i una altra molt diferent el sindicat. Aquí, els faistes no perdonen que se'ls contradigui. Al que no pensa exactament com ells el consideren com un venut a la burgesia. I això, un home independent i gelós dels seus ideals no ho pot admetre. Tam-

poc no pot veure amb passivitat com destrocen la C. N. T. I davant aquest cas hom no té altra solució que la de callar o anar-se'n a una altra organització de classe on pugui defensar els interessos de la classe obrera amb garanties d'independència. Callar seria una covardia. Jo, doncs, no deserto del camp obrer. Al contrari, penso defensar millor els interessos del proletariat no emprant els procediments de la F. A. I., i fins combatent-los. Restar com a militant, dins la C. N. T., amb desacord amb els faistes, no és possible. Cal cercar una altra organització.

Al nostre país hi ha el Bloc Obrer i Camperol i la Unió Socialista de Catalunya. Al Bloc Obrer i Camperol, on hi tinc bons amics, simpatitzant-me molt llur actuació pel fet de no acceptar les directives de Moscou, no hi podia anar perquè jo no crec en els procediments dictatorials només que en un moment determinat de la revolució, i, en canvi, el Bloc

Obrer i Camperol preconitza la dictadura del proletariat per tal d'arribar a l'alliberament dels treballadors, com a finalitat. La dictadura exercida per un home o per un partit sempre produeix resultats negatius. Els fets ens ho diuen amb força eloqüència.

Com a partit obrer de classe, democràtic, a Catalunya no hi resta més que la Unió Socialista. I aquest partit, si els militants i dirigents volen, i han de voler-ho, té davant seu un brillant esdevenidor. Cal només estar sempre en contacte amb les masses i saber copsar llurs inquietuds espirituals a l'ensens que procurar donar satisfacció a les més peremptòries necessitats de la classe treballadora de Catalunya.

Comprentent que això pot fer-ho la Unió Socialista de Catalunya, puix que té homes de provada intel·ligència capaços per a poder donar solució als més greus problemes que d'una manera directa afecten el proletariat, he decidit ingressar en aquest partit, on, n'estic segur,

podré ésser útil a la classe treballadora, si no per la meua intel·ligència per la meua activitat, amb l'ajut de l'experiència adquirida a força de lluitar en les files del proletariat.

I ara, dues paraules als meus antics companys anarquistes, alguns dels quals bons amics meus: jo, que cada dia que passa estic més convençut que l'esdevenidor és del proletariat, els prego que tinguin en compte els fets recents de la història del nostre país i vegin si no ha arribat l'hora de prendre posicions per tal de consolidar les conquestes del proletariat fins arribar al triomf definitiu de les nostres aspiracions de classe. Que pensin que la burgesia es defensarà per tots els mitjans i cal que nosaltres ens preparem, amb les armes a la mà, destruint totes les noses que ens volten, sense oblidar la F. A. I., un dels estaments més perillosos per al proletariat. Sabadell obre un nou camí per als indecisos.

PERE FOIX

La caiguda de les dictadures

Quan per allà l'any 1922 les hordes de l'ex-socialista Mussolini marxaren sobre Roma, s'apoderaren dels destins d'Itàlia i implantaren de fet el seu imperi d'horror, els assalariats de la ploma, els intel·lectuals burgesos a sou dels reaccionaris proclamaren als quatre vents amb articles quilomètrics la fi de la democràcia i el començament d'una nova era en la qual serien entronitzades les forces conservadores, burgeses i capitalistes de totes les nacions en forma de dictadures semblants a la feixista.

I, efectivament, el capitalisme i la burgesia d'arreu del món, espordits davant l'increment de les lluites socials a què es lliuraven els obrers, abans tan mansos i ignorants, prengueren incertidumbre davant el fet feixista i, reaccionant vigorosament, es jugaren amb resolució la darrera carta, apoderant-se del poder públic i constituint governs de força que per la violència i les barbaritats ensoressin les organitzacions obreres i es posés un fre i una barrera als avenços del socialisme que s'estenia com taca d'oli.

Arreu del món s'aixecà imponent una onada reaccionària i dels quatre punts cardinals de l'Univers s'ol un formidable hurra! de victòria com esgarips de monstre llançats pels detentors dels poders de la Societat. Després d'Itàlia, Espanya, Polònia,

Lituània, Perú, Argentina, Iugoslàvia seguien l'exemple amb continuïtat esglaiadora, entrant en una nova era de regressió i de barbàrie i presentant al món un avenir incert, ple de pessimismes i de tenebres.

La burgesia i el capitalisme havien triomfat en tota la línia. Mai més el socialisme! Els sicaris i els goscos de presa acabarien amb les organitzacions obreres, aterrant-les i destruint-les, i es perseguiria als obrers i se'ls exterminaria com les rates, i una grossa muralla s'oposaria a les espurnes de la foguera que s'encenia allà dalt a l'extrem d'Europa, en la blanca Rússia.

Durant vuit anys han bramats els vents de la reacció damunt el planeta i durant aquest temps, malgrat les persecucions, malgrat les matances i els presidis, no ha mort encara la democràcia, ni el poble que tant s'ha pretès destruir, sinó que, havent fracassat en tots els aspectes, s'han hagut de retirar derrotats i malferits per a donar pas altra vegada a la democràcia i a la lliure voluntat del poble.

A Lituània, Grècia, Xile, Perú, Argentina, Espanya, després d'haver estat entronitzades les hordes reaccionàries en nom de qui sap quins ideals, i d'haver fet barbaritats dels béns de la nació i dels ciutadans que tingueren sota als seus peus, malgrat recolzar-se en la força dels fusells i de les baionetes,

vingué un dia que també caigueren, perquè els embats de la democràcia eren més forts que les quimeres que rebullien en el seu cervell febricitant.

Han passat ja a la història aquells temps de regressió en què pel sol caprici d'un boig es podia sembrar de sal els pobles i cremar les ciutats pels quatre costats. Avui, encara que en comptes de sal siguin els fusells i la metralla, no es fan emmudir així com així les consciències i no es fa recular la Humanitat cap endarrera.

Fou un moment d'onada reaccionària en què semblava que el món reculava a salts cap als segles de les cavernes; mes les idees liberals que avancen sense mai parar feren encendre de nou els apagats entusiasmes en el cor de les gents i de les multituds, i els poders dictatorials caigueren en la més ridícula de les comicitats fets mil trossos per les furies populars.

I és que talmunt com el Quixot, que amb una llança volia aturar la marxa dels molins de vent, hi ha també encara uns pobres il·lusionats que pretenen fer aturar les grans idees socials que fan estremir el món de cap a cap i tenir sota el seu jou les multituds que assedegades de llibertat i de justícia reclamen amb més insistència que mai el tros de món que els han robat.

SALVADOR MAJÓ

Fulleró de JUSTÍCIA SOCIAL — N.º 1

Bernard Shaw

Assaig sobre la Democràcia

Tenim al davant per resoldre dos importantíssims problemes inseparables: el problema econòmic, a fi de saber com hem de produir i distribuir les nostres subsistències, i el problema polític, per tal de saber com hem de seleccionar els nostres governants i no deixar-los abusar de llur autoritat a favor de llurs propis interessos o dels de llur classe i religió.

La nostra solució del problema econòmic és el sistema capitalista que fa miracles en la producció, però fracassa d'una manera tan ridícula i desastrosa en la repartició racional dels seus productes o en la proporció de la seva producció respecte la necessitat social, que sempre està queixant-se de la paràlisi que li produeix la seva "sobreproucció" de coses de les quals hi ha milions de persones que estan sense.

La nostra solució del problema polític és el sufragi universal i l'encimbellament dels elegits; expedient ideat en principi a fi d'evitar que els governants exercissin la tirania, per mitjà del procediment eficaçíssim de no

deixar-los fer res i així deixar-ho tot a la cura d'empreses particulars irresponsables.

Però com que les empreses particulars no volen fer res que no els sigui profitós i la pròpia existència de la civilització depèn de l'execució ràpida i desembarassada de certes obres que fan innecessàries les de les empreses particulars i són, no solament profitoses, sinó vitalment necessàries a la societat, aquest fre purament inhibitiu posat a la tirania ha esdevingut una estrangulació de la veritable democràcia. La maquinària del Parlament, dels partidismes i dels ministeris—muntada amb tantes angúnies—és de tanta eficàcia obstruccionista que calen trenta anys, amb els mètodes constitucionals, per a fer una feina de trenta minuts, cosa que ens fa veure obligats a despatxar en trenta minuts els endarreriments de trenta anys amb mètodes anticonstitucionals, a no ésser que es voti una llei de reformes que signifiqui una completa revolució en la nostra organització i en el nostre ritme polític.

Quan veiem Parlaments semblants als nostres dissolts i llançats al carrer per dictadors, tant en repúbliques com en regnes, és neci esperar que el dictador mori o caigui i aleshores recollir tot simplement els pobres fragments d'aquell sistema i procurar netejar-los del llot que els embruta. Que millor no seria

emprendre el camí pel qual la dictadura hagués pogut ésser evitada i bastir amb decisió i coratge un sistema polític que possibilités una obra eficaç i accelerada que respongués a les necessitats del segle xx en lloc d'una obra lenta i inútil més pròpia del segle xvi que del nostre!

Mentre no ens decidim a enfrontar aquesta tasca i a portar-la a cap, no ens serà possible produir un cos electoral capaç de no fer amb els seus vots altra cosa que aplanar el camí de la nostra perdició. Ara com ara és tan absurd considerar una elecció com a mitjà de seleccionar els governants millor qualificats que si els dotze darrers Parlaments s'haguessin compost dels candidats que perderen l'elecció en lloc dels que la guanyaren, no hi ha raó per a suposar que estariem un pas més endavant o més endarrera en el nostre camí.

Tal com estan les coses cal reconèixer que els electors no tenen realment el dret d'eleger entre uns i altres candidats i han d'acceptar els que es presenten i entre ells votar els que els semblen millors i que ben sovint són els pitjors. Per sort, més que per raó, les gents es troben representades al Parlament per una feliç proporció d'homes públics assenyadament honrats i no del tot desproveïts de talent polític i que a la vegada són també

oradors acceptables. Els altres ocupen llurs llocs en el Parlament perquè pogueren suportar les despeses de l'elecció i tenen gust o interès a ésser diputats.

En octubre de 1929 vaig ésser invitat a parlar per a l'enorme auditori fet entorn del recent invent de la T. S. F., com a participant en un cicle de conferències sobre qüestions polítiques i culturals, després d'una presentació feta per un orador explicant els punts de vista de l'empresa. Entre els temes es trobava el de la democràcia, presentada com de costum, d'una manera completament abstracta, com un principi infinitament benèfic en el qual hem de creure encara que ens llevi la vida. Jo estava disposat que aquesta vegada el sufragi universal i l'alt prestigi dels que ell eleva no s'escapessin sense llançar llur careta imponent. I en vaig sortir de la manera següent:

"Senyores i senyors, conciutadans meus, des de S. M. el Rei fins al més humil dels obrers! Vaig a parlar-vos de la democràcia, objectivament, es a dir, tal com existeix, tal com tots, per igual, hem de comptar amb ella, qualsevol que siguin els nostres punts de vista. Suposeu un moment que jo anés a parlar-vos, no de la democràcia, sinó... de la

(Continuarà)

COOPERATISME

Els qui, interessant-nos profundament per tot el que es refereix a cooperatisme, no hem pogut estudiar succintament i sobre el terreny els factors, per insignificant que siguin, que han proporcionat al moviment cooperatiu del centre i nord d'Europa aquest desenvolupament tan considerable, hem procurat—ja que no podem estudiar aquestes causes—trobar les raons del perquè les nostres cooperatives han viscut una vida tan migrada i en els més dels casos gairebé nul·la.

Naturalment que quan exposem la nostra impressió respecte aquest problema és perquè considerem que és tan imprescindible per a crear la gran cooperativa que el company Alzina ens deia des d'aquestes mateixes columnes en el número anterior, saber estar plenament capacitats de les greus falles que el cooperatisme ha tingut fins a la data a casa nostra, com de les orientacions que puguem copsar de les grans cooperatives internacionals.

Per a poder desgranar totalment els factors essencials d'aquest estatament de la creixença que lògicament la cooperativa havia de fer al nostre país, hem procurat constatar les principals causes, que classificarem en tres, i que per a major claredat anotarem a part:

Primera: Distribució. Com diu el company Ardiaca, és totalment inacceptable que els socis hagin de fer cua hores i hores per a poder-se proveir; a causa d'aquesta falla s'ha perdut molta energia cooperativa, ja que en un poble com el nostre, on l'individualisme ha preponderat ostensiblement, on s'ha vist que el comerciant posava totes les seves activitats a servir precisament a domicili, perquè això tenia el client més aferrat, la cooperativa havia d'haver donat totes les facilitats per tal d'atreure a ella el cooperador indecís que encara no tenia una neta concepció dels ideals cooperatius.

Estem d'acord, doncs, i fins ho creiem necessari per a obtenir un resultat efectiu, que la futura cooperativa, a la qual hem de guardar dels anacronismes de les cooperatives d'ací, intensifiqui el servei a domicili, perquè clarament es veu que aquesta ha estat una de les tres principals causes del resultat negatiu del cooperatisme actual.

Una altra falla de l'organització general és la direcció.

Tenim a la nostra ciutat uns entusiastes elements que han estudiat extensament el Cooperatisme; que s'han proposat fundar cooperatives amb immillorables condicions; que s'han vist capacitats (i ho són) per a portar llurs cooperatives, però... sempre hem vist que la teoria és una cosa que en la pràctica hi ha vegades que no resulta. Els mètodes, per efectius que siguin, transplamats, poden pecar en detalls importantíssims.

Si un arquitecte fa un projecte admirable i a l'hora de realitzar-lo no té els escultors, els paletes capacitats, l'obra, irremediablement, serà defectuosa.

Tal és el que ha esdevingut amb les nostres cooperatives. Unes obres ben estructurades han tingut uns mals operaris per a plasmar la idea de l'arquitecte. La direcció, en la part pràctica de les cooperatives, ha estat francament dolenta. I es comprèn. ¿Com és possible que uns elements, si volem conèixer de la marxa del moviment cooperatiu, però que són mecànics, fusters, etc., hagin pogut organitzar satisfactoriament unes funcions tan essencials com són el saber disposar, dirigir, comprar i tot el que són atributs de l'home que coneix perfectament el comerç?

Ací trobem, i, naturalment, anem a convergir amb la falla de direcció, que la distribució ja és una anomalia de la cooperativa per culpa del complet desconeixement del comerç per llurs directius.

Encara que sabem que hi haurà qui titllarà els nostres conceptes de burgesos, creiem fermament que a la direcció de les cooperatives cal posar-hi homes

conceixedors del comerç barceloní per a millor combatre'l, no és possible una tàctica eficaç sense una preparació acurada i en tots els aspectes assessorada per una pràctica intel·ligent i racional.

L'última d'aquestes tres causes principals motivadores, al nostre judici, del poc increment pres pel nostre moviment cooperatiu, és la situació.

Si en la futura cooperativa la situació és un factor relativament important (tot hi essent-ho molt) pel fet que la distribució a domicili li donarà un ample camp de possibilitats, en les nostres actuals cooperatives ha estat innegablement un factor capital que ha deturat tota l'embranchada que pogués portar el nostre cooperatisme en les seves creació i creixença.

Si donem una ullada pels magatzems de les cooperatives barcelonines veurem que, en llur majoria, són uns establiments foscos, tristos, amb tuf de reclosit; gairebé m'atreviria a dir que són fastigosos. Fem la comprovació més completa; fixem-nos amb els comerços burgesos establerts als nassos d'aquestes cooperatives, i veurem que s'hi respira un altre aire, que els productes hi són exposats amb un gust relatiu i (això és el pitjor) que tenen una venda proporcionalment molt més crescuda que la cooperativa.

Com és possible això? Causes? Distribució, direcció, situació.

Més; la cooperativa generalment està instal·lada sense cap gust estètic, i moltes vegades lluny del punt on convergeixen els compradors, el que fa que l'individu que ja no s'ha associat perquè no se li serveix el gènere a domicili,

no pot comprar-lo a la cooperativa a causa de trobar-lo excessivament car en no haver efectuat la compra en condicions o per les altres causes que hem indicat, i finalment perquè està allunyada del radi de compres.

Una prova contundent: les cooperatives que a Barcelona tenen un més gran nombre d'associats i a l'ensens de vendes són les que estan situades més estratègicament.

Si un comerç petit pot establir-se on és vulgari, perquè només es refia del barri, una cooperativa cal que estigui situada en un lloc on sigui planer el desplaçament.

I ens hem deixat per al final i com un factor a part el tractar de l'instint individualista que tenim a la nostra terra.

És un fet innegable que si l'esperit cooperatiu hagués tingut unes arrels més fondes, s'haurien produït uns fruits més ufanosos; però si al poc ambient hi afegim aquestes malures que en les cooperatives nostres hem constatat tan plenament, veurem que l'obra realitzada està perfectament en consonància amb les possibilitats que el medi li permetia.

Creiem que una obra ben reeixida ens permetrà superar aquest inconvenient.

Això ens dona una gran força optimista, ja que, com els companys iniciadors i propagadors d'aquest "vast projecte socialista", esperem que començant de bell nou un edifici amb uns fonaments consistents i disposant d'uns obrers ben dirigits per un expert realitzador, la nostra obra serà una gran empresa que obrirà un ample camí per a arribar força aviat a la fita socialista.

J. BERENGUER I SOLANA

Papus

(Continuació de la pàg. 1)

No trobo perfecta la llei d'Associacions professionals; tampoc trobo el perquè de tant d'enrenou. Ni trobo aquest motiu en la llei de Jurats mixtos de 27 de novembre de l'any passat. Trobo, sí, bon nombre de coses que potser caldria modificar, escarmentats com estem de l'eficàcia negativa dels desapareguts Comitès paritaris. Amb tot, si aquells organismes, en la pràctica, donen un resultat positiu, llavors la imperfecció de la llei tampoc no serà tanta, i, d'ésser així, podem confiar que temps a venir els dicteris d'avui tal vegada es tornin lloances. Temps al temps.

Altrament, no capexco prou bé la raó d'aquest avalot per quant allò dels "principios" en les lluites del proletariat és cosa tan relativa que amb prou feines si compta. En tots els conflictes entre burgesos i obrers el que interessa a la classe treballadora és guanyar, i n'és prova eficient que encara ningú, ni els més radicalment directes, no ha refusat cap mitjà per tal de guanyar el conflicte. Així, doncs, cada dia veiem, i trobo que fan molt ben fet, que és acceptada la intervenció de delegats governatius i d'alcaldes i àdhuc de particulars mereixedors de la confiança dels obrers, per veure de trobar el punt de coincidència que resolgui o eviti l'esclat del conflicte. I si volem ésser sincers reconeixem que la immensa majoria de reclamacions dels treballadors assolixen esclatant èxit tractades amb aquest procediment i són comptades les que reixen tractades amb el procediment que hom anomena d'acció directa.

Pel que al legislador respecta, és molt natural que, apellant a tots els mitjans, procuri que el viure quotidià nacional es descabdelli sense la influència de trastorns considerables que perjudiquin la normalitat del seu ritme, que l'acredita davant el món i que, en alterar-se, els primers i sovint els únics a patir-ne les pitjors conseqüències en proporció major són els mateixos treballadors. És interès del proletariat que aquesta legislació, però, no dificulti ni travi el seu desenvolupament ascensional per a la conquesta d'aquells avantatges i posicions que permetin un dia abatre definitivament el seu enemic mortal: el capitalisme.

No em mou a escriure aquestes ratlles res més que la recança que em produeix que per un tres i no res es llanci la classe obrera a una lluita sense cap eficàcia, posat que si no és un Largo Caballero serà un altre, i que tant en un règim burgès com en un règim integralment socialista tothom haurà d'emmotllar-se a les lleis que per a la seguretat del règim hom cregui convenient establir. I, per a acabar, cal remarcar que les obligacions recopilades en la llei d'Associacions professionals, de fet i poc més o menys ja existien en la llei d'Associacions de 30 de juny de 1887, encara vigent, i escampades per entre *Reales decretos* i *Reales ordenes* d'aquell temps, i llavors ningú no deia res ni s'hi trobava el papu que tant ha esverat alguns.

J. BUI

J. i J. Tharaud: "Serventa per amor", traducció de Carles Rahola. — Edicions Proa. Biblioteca "A tot vent", vol. 48. Badalona, 1932.

Jerôme i Jean Tharaud, premi Goncourt 1906, suava han estat incorporats al català amb llur novel·la *Serventa per amor*, vertida per la ploma àgil i elegant de Carles Rahola. Algú ha dit dels germans Tharaud: "Ningú no escriu a França amb una prosa més excel·lent, més acabada i menys rebuscada alhora, amb més exacta propietat i amb la major varietat de deliciosos efectes. Són els millors pintors que tenim després de Loti." J. i J. Tharaud són, en veritat, això—deixem a part que llur gènere literari sigui o no del nostre gust—, ells descriuen amb una claredat i amb una precisió poques vegades igualades. L'encís deriva de la senzillesa de formes. Grans observadors, autèntics objectivistes, pinten els ambients, els costums, els caràcters, amb mà mestria; el seu verisme indiscutible no es veu entelat pel menor barroquisme de forma ni de fons. Tenen, altrament, la suggestió i saben novellar vigorosament i amb desimboltura. *Serventa per amor* és una de llurs novel·les més característiques. Si Jerôme i Jean Tharaud volguessin profunditzar més, amb la claredat que posseeixen resultarien uns autors formidables.

J. R. I T.

El C. A. D. C. I.

La Secció Permanent d'Organització i Treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria convoca els seus associats pertanyents al Gremi d'Alimentació i Secció de Confiters del mateix Gremi a la reunió que se celebrarà el proper dia 4 d'octubre a les deu de la vetlla per tal de nomenar les Juntes respectives i aprovar el Reglament.

Ajornament

La conferència que havia de donar el company Joan Forment a l'Ateneu Empordanès el dia 29, s'ha ajornat per al dia 6 d'octubre.

Azaña, Valera, Companys, Royo, Fanjul, Gassol, Sanjurjo, Xirau. Homes i moments dels debats parlamentaris sobre l'Estatut

REPÚBLICA, SENYOR CAMBÓ!
(L'Estatut al Parlament i al carrer)

És un llibre de Josep M.º Massip que sortirà immediatament

Edicions LA RAMBLA

Unió Socialista de Catalunya

Gran MÍTING inaugural

del nou local de la Secció del Districte VIII
MONTMANY, 24, baixos

Dissabte, dia 8 d'octubre, a les deu del vespre

Hi parlaran

R. Fo'ch i Capdevila
Rafael Ramis
E. Granier-Barrera
Ellonor Serrano
Joan Forment
Rafael Campalans
J. Xirau

i un representant de la F. C.
i la joventut de la Secció.

CIUTADANS, ASSISTIU-HI!

El dia 10 s'inauguraran els següents serveis públics i gratuïts:

Dispensari mèdic - Consultori Jurídic
Dia 17: Classes de Català, Francès, Comptabilitat, Tall i confecció. Gimnàstica i dutxes, Conferències, Curses, etc., etc.

QUEDA OBERTA LA MATRÍCULA

Dissabte, dia 15, a les 10: Presentació del quadro escènic amb el drama EL COR DEL POBLE

La mare fadrina

Quan, anys enrera, els intel·lectuals de Xile volgueren dedicar un jorn de l'any a homenatge de la Mare, nosaltres, convidats a parlar a la festa, alçarem la nostra veu a laor de la mare fadrina, la vera mare, tan rebutjada per la societat burgesa i catòlica, a la qual plauen les assassines que maten llurs fills per a amagar el que eis timorats i febles tenen com a pecat, i no les valentes que eis amens i crien vora d'elles confessant llur maternitat.

La mare fadrina és la dona heroica, puix els sacrificis que pel seu fill ha de fer, si és obrera, són innombrables. Malgrat haver avançat molt el progrés, i ésser a la lliure (?) Amèrica, la Fantina de Víctor Hugo reuiu encara.

Ahir mateix en un informe de la inspectora femenina del treball de Vallparadís, llegiem els pocs avantatges de les "Salles Bressol" i de les "Llars Infantívols" (aquestes no inaugurades encara a Xile), per als filllets de les obreres de fàbriques, per la senzilla raó que les mares fadrines no hi poden dur llurs fills, ja que confessant llur maternitat serien acomiadades del treball i rebutjades, degut als prejudicis dels patrons.

Per això demana la inspectora una nova legislació de maternitat obrera anomenada "Segur de Lactància", sostingut amb quotes patronals i obreres, casades i fadrines, regulat per un sistema semblant al del "Segur Obrer obligatori de Malaltia i Vellesa", segur que permetrà a la mare romandre sis mesos després del part (i un abans) a casa seva amb el seu fill, cobrant el seu salari ínte-

gre, i guardant-li el seu lloc la casa on treballa per a quan estigui llesta.

Totes les lleis obreres no les tenim per massa eficaces; però mentre arriba el dia del govern del poble pel mateix poble (comunisme, socialisme o sindicalisme), cal aprofitar aquestes millores, ben mines per cert, de la dura vida de la dona obrera.

Pensem que a Catalunya, l'ambient de la qual fa anys que no respirem, també deuen ésser encara plens de rancis prejudicis burgesos respecte a la mare fadrina, al casament i a mil coses que la vella moral hipòcrita del segle dinou inoculà a la societat burgesa.

Tot és moral o immoral segons l'individu que ho practica. Els divorcis, les anul·lacions de matrimoni i totes aquestes faralles, són pitjor que els amistançaments temporals o de per vida... ¿Que una llei empara els fills en el primer cas? Si hom vol, té mil mitjans de burlar-la; i si ama, igual complirà si la llei ho mana que si el cor ho dicta.

Els obrers d'arreu hauriem d'alçar una croada combatent els rancis i immorals prejudicis que a tantes de dones han empès al crim, a l'infanticidi, amb llur menyspreu per la dona fadrina que és mare i vol complir els seus deures.—C. GUTERAS. Vallparadís, Xile. Juliol 1932.

UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

Mitjings i Conferències

AVUI
Conferència a Llansà, per Joan Comorera. Tema: "L'U. S. C. i l'Estatut".

OCTUBRE 8
Miting inaugural de la Secció de Sant Carles de la Ràpita. Oradors: Joan Fronjosa, Joan Forment, Josep Xirau, Manuel Serra i Moret.

TIP. CATALANA - VICH, 16 Tel. 73733 - Barcelona

Necrològiques

El passat dimarts ha estat enterrat en cerimònia civil assistida per un gran nombre de companys, i cobertes les seves despulles amb la bandera vermella, el company Josep Galceran, qui en vida havia treballat activament en la Secció III de la nostra ciutat i on ha deixat un record inesborrable d'honestat i convicció socialistes.

El nostre company Josep Carré, de la Secció del Districte IX de Barcelona, ha passat per la terrible prova de la mort de la seva esposa Rosa Domingo, víctima d'un accident ocasionat per un autòmbus de la Companyia Roca. L'enterrament tingué lloc el dia 26.

Testimoniem a ambdues famílies el nostre sentit condol.